



Gönüllülerin Örgütlenmesi - Medya Desteği

Ayfer Aydın
Hemşirelik Fakültesi



Gönüllülük

- Bireylerin toplumsal sorumluluk anlayışıyla, bir karşılık gözetmeksizin bilgi, zaman, beceri, deneyim ve kaynaklarını kendi özgür iradeleriyle bir amaç doğrultusunda kullanmasıdır.

Claxton-Oldfield et al. 2007. The Impact of Volunteering in Hospice Palliative Care, American Journal of Hospice & Palliative Medicine, 24 Number 4; 259-263.

Defining volunteering in hospice and palliative care in Europe: an EAPC White Paper. european journal of palliative care, 2016; 23(4)



Gönüllülük...

- Gönüllülük kişinin kendi özgür iradesi ile yapılır
- Finansal kazanç için çaba harcamaz
- Gönüllülük ücretli çalışan profesyonellerin yerine geçemez.

(Goossensen A. et al. Defining volunteering in hospice and palliative care in Europe: an EAPC White Paper. European Journal of Palliative Care, 2016; 23(4):184-190).



Gönüllüler

- Amerika'da yarım milyon hospis gönüllüsü
- İngiltere'de 100.000 den fazla
- Maliyeti 23% oranında azalttığı belirtiliyor.

National Hospice and Palliative Care Association: National volunteering week.
[www.nhpc.org/files/public/communications/](http://www.nhpc.org/files/public/communications/volunteering-Hospice-Facts.pdf) volunteering-Hospice-Facts.pdf

Help the Hospices: Volunteer value: A pilot survey of UK hospices.2016
www.helpthehospices.org.uk/getinvolved/volunteering/



Gönüllü hizmetlerinin temel amacı;

- Yaşamı tehdit eden bir hastalığı olan ya da ölmek üzere olan **hasta ve ailesine** destek olmak
- Ölmek üzere olan hasta ve ailesine yaşam kalitesini arttırmaya yönelik bakım veren **sağlık ekibine** yardımcı olmak
- Hospis ve palyatif bakımda çalışan **diğer gönüllülere ve çalışanlara** yardımcı olmaktır.



Ekibinin bir parçası !!!

- Gönüllüler, palyatif bakım ekibinin ayrılmaz bir parçası
- Evde
- Hastanede
- Bakım evinde
- Hospislerde

Yaşam kalitesini geliştirir



Gönüllülerin Rollerini

- Duygusal destek
- Sosyal destek
- Yardım desteği
- Bilgi desteği
- Manevi/dini destek
- Yas desteği

(Claxton-Oldfield S. Got Volunteers? The Selection, Training, Roles, and Impact of Hospice Palliative Care Volunteers in Canada's Community- Based Volunteer Programs. Home Health Care Management & Practice. 2015, Vol. 27(1) 36–40).



Duygusal destek

- Hastanın yanında bulunmak
- Dinlemek: Hasta ve ailesini
 - Geçmişteki olaylarla ilgili hatırladığı şeyleri dinlemek
 - İsteklerini, umutlarını ve hayallerini dinleme
 - Acılarını, korkularını, endişelerini, öfke, hayal kırıklıkları ve diğer duygularını dinlemek,



Sosyal Destek

- Hastaya mektup, kitap, dergi, gazete vb. okumak
- Hastanın ilgi ve hobilerini paylaşmak
- Hastanın iyi vakit geçirmesini sağlamak (kağıt oyunları, santranç v.s. oynamak)
- Hasta ile yürüyüşe çıkmak



Yardıı desteği

- Hasta ve aileye mektup yazma, telefon, mail yazma konularında yardıı etmek
- Hastayı hastaneye, randevularına götürmek
- Çay, kahve yapmak
- Aile üyelerinin dinlenmesine izin vermek
- Hastanın evcil hayvanına bakmak
- Hastanın beslenmesi, yataktan kaldırılması gibi izin verilen bakımlarına destek olmak
- Hafif ev işlerine yardımcı olmak



Bilgi desteği

- Hasta ve ailesine toplumsal hizmetler konusunda bilgi vermek
- Hastanın durumundaki değişiklikleri gözlemleme ve gönüllü koordinatör ya da görevliye bildirmek



- Aile birlikte dua etme
- Kuran/incil .. Okuma
- Aile ile dini ritüelleri yapmak
- Aile ile sohbet etmek



Yas destek hizmetleri

- Aile üyelerine destek olmak
- Telefon etmek, bir yıl boyunca ziyaret etmek
- Hatırlama/anma hizmetlerine destek olmak
- Profeyonel desteğe gerekesinimi olan aile üyelerine yardımcı olmak



Diğer ;

- Gönüllü eğitim programına katılmak
- Düzenli gönüllü toplantılara katılmak yer almaktadır.



Çalışmalar

- Yararlı
- Hasta ve aileye destek
- Sağlık çalışanları olumlu

(Burbeck et al 2014; Candy et al.2015; Miceli and Mylod 2013; Söderhamn et al. 2017)



- Gönüllü olma daha az
 - Çocukla ve gençlerle doğrudan çalışma isteği daha düşük
 - Duygusal yükü daha fazla olduğu için
-
- *Burbeck et al. Volunteer activity in specialist paediatric palliative care: a national survey. BMJ Supportive & Palliative Care 2015;5:287–293*



Gönüllü Örgütlenmesi

- **Rol ve sorumluluklar iyi belirlenmeli**
- **Sürekliliği olmalı**
- **Eğitimler**



Gönüllü Eğitimi

- Palyatif bakım tanımı, amacı
- Ekip çalışması ve ekip üyelerinin rolleri
- Gönüllülerin rol ve sorumlulukları
- Manevi destek
- Hastada görülen fiziksel semptomlar
- Hasta ve ailesi ile iletişim
- Stresle başetme
- Gönüllü olma politikaları ve kuralları....

(Stephen Claxton-Oldfield. Got Volunteers? The Selection, Training, Roles, and Impact of Hospice Palliative Care Volunteers in Canada's Community- Based Volunteer Programs. Home Health Care Management & Practice. 2015, Vol. 27(1) 36–40).



Gönüllülerin Yaşadığı Sorunlar

- Rol karmaşası /Esneklik: kimsenin yapmadığı işleri yapmak
- Arada kalmak
- Sağlık çalışanların kontrolü
- Sağlık çalışanları tarafından değer görmeme

(Burbeck et al. BMC Palliative Care 2014, 13:3-11)

(Phillips J et al. Role ambiguity, role conflict, or burnout: are these areas of concern for Australian palliative care volunteers? Pilot study results. Am J Hosp Palliat Med. 2014;31(7):749-755).



Gönüllülerin yaşadığı sorunlar

- Ölümle başetmede yetersizlik
- Hasta ve ailesi ile iletişimde güçlük
- Hasta ile geç karşılaşma (hastanın son birkaç gününde/saatinde)

(Claxton-Oldfield S and Claxton-Oldfield J. 2008. Some Common Problems Faced by Hospice Palliative Care Volunteers. American Journal of Hospice & Palliative Medicine 25 (2);121-126).



Gönüllülüğün motivasyonu için;

- Önemsenmek
- Ekibin parçası olduğunu hissetmek
- Rollerinin belirlenmesi
- Fazla yük vermemek
- Eğitimlerin sürdürülmesi

Claxton-Oldfield S and Jones R. 2012. Holding on to What You Have Got: Keeping Hospice Palliative Care Volunteers Volunteering American Journal of Hospice & Palliative Medicine. 30(5) 467-472.



Gönüllülüğün motivasyonu için;

- Aile ve hasta geribildirimlerinin paylaşılması
- Hasta ile ilgili bilgilerin paylaşılması !!!
- Hasta öldüğünde izin kullanmasını sağlamak

Andersson and Ohlen. Being a hospice volunteer Palliative Medicine 2005; 19: 602-609



Ülkemizde...

- **Sürekliliği yok....**
- **Anlık çözümlere yönelik gönüllü hizmetleri mevcut...**



- **Sosyal medyanın etkisi...**
- **Palyatif bakım alanındaki farkındalığı etkiliyor...**



Farkındalık yok ...

- Toplumda farkındalık yok

Lynch T. Barriers to the Development of Palliative Care in the Countries of Central and Eastern Europe and the Commonwealth of Independent StatesJ Pain Symptom Manage 2009;37:305-315.



Farkındalık

	Örneklem	
MacLeod et al. 2012 New Zealand	1011	Farkındalık yüksek 85% rahatlık ve son dönem hastalar için
Hirai et al. 2011 Japan	3984	% 63 hiç bir bilgisi yok
Benini et al. 2011 Italy	1897	40% hiç duymamış Sadece 23% bir fikri var.
Australian Government Department of Health & Ageing 2006	1201	%38 biliyor % 33 az bilgisi var.
Wallace et al. 2003 Scotland	668	% 49 bilgisi var.



Medyadan Öğrenme

	%
Gazate	20.5
Radyo	14
Internet/Social Media	13
Televizyon	19.5
Hizmet alan hasta yakınları	5.8

McIlpatrick et al. BMC Palliative Care 2013, 12:34



Medyanın kullanımı...2014...

- İnternet kullanıcısı 2,468,177,398
- Günlük email sayısı 234,091,504,640
- Google araştırma sayısı 2,498,796, 392

- Blog
- Facebook
- Twitter
-



Toplumdaki Farkındalık Engeller

- Ölüme bakış ve ölüm hakkında konuşmama
- Bilgi eksikliği
- Kaynak ve ekonomik destek yetersizliği

McIlfatrick et al. BMC Palliative Care 2013, 12:34-41.



- **Medyada olumlu bir bakış geliştirilmeli...**



Palyatif bakım ne değildir...

- **Ölümü çabuklaştırma değil**
- **Ölümü geciktirme değil**
- **Terkedilme değil**
- **Gözden çıkarılma değil**



Palyatif bakım...

- Konfor ve rahatlığın sağlanması
- Kalan zamanını en iyi şekilde geçirmek
- Ağrı ve acı çekmemek
- Huzurlu bir şekilde ölmek
- Önemsendiğini hissetmek
- Sevdikleri ile birlikte olmak



Neler yapılabilir...

- **Sosyal medya**
 - Televizyonlar
 - Facebook
 - Özel günlerde sempozyumlar
 - Sağlık çalışanlarının eğitimi





Teşekkür

